

Dnes stavebnictví už není jen lopata, kolečko a holínky, říká pořadatel soutěže o stavbu roku v kraji Vladimír Mazura

6.1.2023 - | Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Proč vlastně vznikla soutěž Stavba roku Královéhradeckého kraje?

Soutěž před devatenácti lety vznikla na podporu stavebnictví, které v té době procházelo transformací. Z minulosti na trhu působily zejména velké firmy a bylo potřeba vytvořit konkurenci. Velké firmy měly zázemí, stroje, mechanismy apod., kdežto malé začínající společnosti používaly hlavně klasické nářadí, jako fanky, zednické lžíce a kolečka. Přesto v nich byl velký technický a odborný potenciál. Za těch 19 let se vše změnilo a soutěž se stala prestižní pro architekty, projektanty, realizátory a investory.

A jak se tedy změnilo stavebnictví?

Stavebnictví se za posledních 20 let velmi rychle rozvíjelo. Objevilo se mnoho nových materiálů, na trhu přibýly malé stroje pro pozemní práce, nová drobná zvedací zařízení, prefabrizovaly se stavební materiály. Malé firmy se rychle rozrůstaly i díky odborným pracovníkům a novým technologiím. Díky stavebnímu boomeru se staly konkurenceschopné na drobnějších zakázkách. Dnes stavebnictví už není jen lopata, kolečko a holínky. Dnes se pracuje s vysoce sofistikovanými materiály, s prefabrikáty, které zvedají stroje a přivázejí automobily s klimatizovanou kabinou a vybavené počítači.

Jaký vliv měla a má na stavebnictví pandemie koronaviru?

Stavebnictví je jedno z mála odvětví, které covid-19 nezastavil. Například v době lockdownu, kdy většina průmyslu stála, stavebnictví stále pracovalo. Do stavebnictví přešlo mnoho pracovníků, kteří nemohli vykonávat svoji profesi.

Jaké jsou trendy ve stavebnictví?

Bohužel současná doba rozvoji průmyslu a zejména stavebnictví moc nepřeje. Energetická krize, rozhoupané ceny materiálu, válka... To vše působí velmi negativně. Je to vidět na statistice. Jen krátce několik čísel. Objem zakázek za porovnatelné období leden až listopad roku 2021 a 2022 v našem kraji sice vzrostl na 134,8%, ale celostátně poklesl na 91,8%. Výhledy lze ukázat na zadávaných zakázkách - meziročně pozemní stavby stouply na 106%, ale inženýrské stavby poklesly na 87,1%. Celkově v celostátním měřítku počet staveb v roce 2022 klesl na 91,8% počtu zakázek z roku 2021.

V blízké budoucnosti je rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury pro rok 2023 ve výši cca 151 miliard korun. Pro další dva roky se počítá s rozpočtem SFDI ve výši 195 respektive 215 miliard Kč. Z toho je vidět, že by se stavebnictví nadále mělo rozvíjet. Z hlediska staveb se však jedná hlavně o stavby do dopravní infrastruktury (dálnice, silnice I. a II. třídy a vysokorychlostní železnice). U občanské vybavenosti bude hodně záviset na odvážnosti krajů a obcí.

Budete v soutěži pokračovat?

Pro příští rok připravujeme vyhlášení 20. ročníku Stavby roku Královéhradeckého kraje. Protože se

jedná o kulaté číslo, rádi bychom soutěž trochu osvěžili. Vydali jsme brožuru o přihlášených a oceněných stavbách do 19. ročníku a plánujeme ji vydat i letos. Také bychom chtěli vydat knihu se všemi stavbami, které se za 20 let do soutěže přihlášily, ale komplikuje se to tím, že z prvních **let nemáme kompletní dokumentace staveb. Teď trochu z jiného soudku.**

Co je pro vás architektura?

Architektura je styl, projev, kterým se autor vyjadřuje k zadanému úkolu. Cílem architektury je vybudovat dílo, které svým designem zaujme, využije všech technologických možností a splní potřebnou a požadovanou funkčnost.

Dokáží lidé architekturu ocenit, nebo jen hledíme na funkci?

Lidé dokáží ocenit pěkné a významné stavby. Důležité je, aby však tyto stavby nebyly jen pěkné, ale plnily i svůj účel, pro který byly vybudovány. Jako příklad lze uvést Hradec Králové, který získal ocenění Salon republiky. Stalo se tak proto, že lidé oceňovali symbiózu krásy staveb, dispozičních řešení, účelu a doplňujících prvků jako zeleň, skulptury a podobně. Bohužel, v dnešní době funkcionalismus trochu nabírá na větší důležitosti.

Stavbou roku 2022 Královéhradeckého kraje se stal domov pro seniory v Opočně

Která města jsou podle vás vzorem, kam za krásnou architekturou?

Mohli bychom začít u zahraničních velkých měst, jako je například Řím, ale raději bych zůstal doma. I v Česku jsou krásná města, jako je stověžatá Praha, naše krajské město, nebo překrásný Broumov, Opočno nebo Častolovice. Ve výčtu bychom mohli pokračovat dlouho. Kromě měst máme v kraji také řadu nádherných architektonických památek. Nejsou to jen hrady a zámky, mezi kterými je nejznámější asi Hrádek u Nechanic. Nádherná jsou i technická díla, například vodní dílo Les Království u Dvora Králové nad Labem.

Na obou březích Labe v krajském městě stojí doslova řada architektonických skvostů, která začíná Kotěrovou budovou muzea, pokračuje přes dvě Gočárovovy školy a končí malou vodní elektrárnou Hučák. Z moderních prací bych rozhodně zmínil novou rozhlednu na vrchu Šibeník u Nového Hrádku, kapli sv. Josefa ve Slavětíně nebo Bio Český ráj v Jičíně.

Když se podíváme na vývoj architektury, které období máte nejvíc v oblibě?

<https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/dnes-stavebnictvi-uz-neni-jen-lopata-kolecko-a-holinky-rika-poradatel-souteze-o-stavbu-roku-v-kraji-vladimir-mazura--350630>